

OBSAH

Milena Hübschmannová

Předmluva 7

I

MOJI PŘÍBUZNÍ 17

Měla jsem moc dobrou rodinu 19

Jak přijela maminka do Šariše 22

Co je to vlastně Čedona? 26

Přála jsem si žít v lásce jako oni 30

II

DĚTSTVÍ A MLÁDÍ V ŠARIŠI 37

Šarišští Romové 39

Jak jsme se živilí 43

Rom si je sám sobě lékařem 47

Zámecké panstvo 50

Čím jsme jedli a co jsme jedli 53

Kalemardo 54

Vánoční nadílka 56

Řezník 57

Hokynář 59

Předváleční komunisté 60

Leštidlo na nábytek 60

Svátky 62

Poutě 63

Žerty a zábavy 66

Maska 67

Třímetrový zbojník nám chtěl ukrást babičku 69

Co ženské vyvedly pašerákům 70

Židé od nás ze Šariše 71

Mulo	72
Sny	74
Pohádky	76
Škola	77
Čachtická paní a potůček bublavý	78

III

NÁPADNÍCI, SVATBA, U TCHYNĚ V KAPUŠANECH	81
Čhaja - děvčata	83
Dívčí neděle	84
Můj pirano	87
Chlapec se rodí se smyčcem v ruce, děvče vyrůstá s písní	89
Nápadníci	92
Jak provdali sestru Emu	97
Jak se vdala Marga	98
Moje svatba a mezi jaké lidi jsem se vdala	98
Když jsem se přivdala do Kapušan	101

IV

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA	105
14. března 1939	107
Eržička	108
Parovňa	111
Pačaj	113
Transporty	114
Školení domobrany	115
Šla jsem si stěžovat	116
Petič - tábor nucených prací	119
Tabákový odvar	124
Jantotis	125
Pod Korpášem	127
Charašo	129
Aspoň děti aby přežily	132
Máňa a Irenka	136
Ohniví berani	138
Čina	139

Nakulmovaný Němec 140
Není noci, po které by nepřišel den 141

V

JAK JSME HRÁLI NAŠE ROMSKÉ DIVADLO 145
Válka skončila 147
Evička se narodila v zaslíbené zemi - na Kladně 148
Rodí se myšlenka na hru 153
První představení 159
Sto šest představení 160
Všechno má svůj konec a život jde dál 168

VI

NA KNV V PREŠOVĚ A PRÁCE
PRO ROMY V OSADÁCH 173
Jsi vyspělá cikánka, soudružko Lacková! 175
Ty chceš dělat úřednici? 180
Srdce mě táhlo do cikánských osad 182
Ochmančaka 185
Co to vaříš v tom hrnci? 189
Členka Červeného kříže -
mezi panstvem v Bratislavě 193
U prezidenta Gottwalda 196
Doďu 197
Jako vlastní syn 200
Nemluvte na ty děti cikánsky... 203
Potravinové lístky 205
Jen tak pro zábavu 208
Živý most 210
Protože nebyla lepenka na střechy 213
Cikánka 216
Když se Rom dostane do funkce 218
Laci Petalo 220
Vyznamenání 222
Co si odnesly cikánské občanky
ze zdravotnického aktivu 223
Bižuzo a obměsíčník 225

Cikána ve vsi nechceme 227
I s pojídači psů se dá vyjít 229
Dva případy vraždy 232
Pišota 235

VII

DO ÚSTÍ NAD LABEM
A STUDIUM NA VYSOKÉ ŠKOLE 237
Do Ústí nad Labem 239
Černí Češi 243
První cikánka na Karlově univerzitě 244
Mamičko, kupte jí prstýnek! 246
Moje zkoušky 248
Poslední zastávka - Lemešany 250

VIII

DOVĚTEK 253
Jsem už patnáct let v důchodu 255
Vždycky mě přitahovali olašští Romové 257
Chundruľa 260

Ediční poznámka 263
Rejstřík romských slov a vysvětlivky 265
Obrazová příloha 275